

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2005
IV. volební období

904

návrh

poslanců Lubomíra Suka a dalších

na vydání

**zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve
znění pozdějších předpisů, a zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a
provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů**

zákon
ze dne2005,

Parlament České republiky se usnesl na tomto zákoně :

Čl. I

Novela zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů

1. V ČÁSTI ČTVRTÉ DŮCHODY HLAVĚ TŘETÍ ČÁSTEČNÝ INVALIDNÍ DŮCHOD se vypouští označení „*Díl třetí*“ a nadpis „*Souběh částečného invalidního důchodu s příjmem z výdělečné činnosti*“,
2. § 46 – 48 se vypouští.
3. V § 56 se vypouští odstavec 3. Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 3 a 4.
4. V § 59 se vypouští odstavec 3.

Čl. II

Novela zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení ve znění pozdějších předpisů

1. § 42 se vypouští.
2. V § 53 se vypouští odstavec 3. Stávající odstavec 4 se označuje jako odstavec 3.
3. V § 53 odstavec 4 se vypouští věta „při nesplnění povinností uvedených v odstavci 3 může být výplata částečného invalidního důchodu zastavena vždy.“
Středník se nahrazuje tečkou.

Čl. III

Přechodná ustanovení

1. Byla-li výše částečného invalidního důchodu upravena podle § 46 odst. 1 písm. b) zák.č. 155/1995 Sb., ve znění platném ke dni předcházejícímu dni účinnosti tohoto zákona, upraví se výše částečného invalidního důchodu od nejbližší splátky splatné po dni účinnosti tohoto zákona na výši, která by náležela, pokud by k takové úpravě nedošlo.
2. Byla-li výše částečného invalidního důchodu zastavena podle § 46 odst. 1 písm. c) zák.č. 155/1995 Sb., ve znění platném ke dni předcházejícímu dni účinnosti tohoto

zákona, obnoví se výplata částečného invalidního důchodu od nejbližší splátky splatné po dni účinnosti tohoto zákona ve výši uvedené v ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) zák.č. 155/1995 Sb., ve znění platném ke dni předcházejícímu dni účinnosti tohoto zákona.

Čl. IV

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dne 1. ledna 2006.

Důvodová zpráva

Část obecná:

Účelem návrhu je změnit dosavadní právní úpravu tak, aby umožnila poskytování částečného invalidního důchodu nezávisle na výši dosaženého příjmu z výdělečné činnosti a poskytování důchodu vázala pouze na zdravotní stav pojištěnce. Částečné invalidní důchody, které podle dosavadní úpravy nejsou v souběhu s příjmem z výdělečné činnosti vypláceny a nebo jsou vypláceny v poloviční výši, budou upraveny na plnou výši od nejbližší splátky po účinnosti novely zákona.

Platná právní úprava definuje částečnou invaliditu jako dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, při kterém poklesla schopnost soustavné výdělečné činnosti pojištěnce aspoň o 33 %. Pokles příjmu z výdělečné činnosti není podmínkou nároku na částečný invalidní důchod, ale výše takového příjmu může ovlivňovat nárok na jeho výplatu či výši této výplaty.

Zdravotní stav osob částečně invalidních průběžně posuzují OSSZ (Okresní správy sociálního zabezpečení) svými lékaři. Při určování míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti pojištěnce vychází z jejich zdravotního stavu doloženého výsledky funkčních vyšetření a z jejich schopnosti vykonávat práce odpovídající zachovaným tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k výdělečným činnostem, které vykonával předtím, než k takovému poklesu došlo, k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem.

Každoroční kontrola průměrného měsíčního příjmu z výdělečné činnosti pojištěnce, následné snižování výše důchodu či zastavování jeho výplaty a uvolňování důchodu po uplynutí stanoveného ročního období od předchozího posuzování příjmů, je značně administrativně a velmi finančně náročný proces, který v konečném výsledku nepřináší očekávaný efekt (snížení a odnětí důchodů je zaznamenáno jen u cca 4% případů). Navíc administrativní náklady na provádění kontroly výdělků nejsou adekvátní dosaženému výsledku.

Regulace výše příjmů nemá v současných ekonomických podmínkách přímo vazbu na pracovní úsilí (namáhání organismu). Důsledkem toho je však skutečnost, že v lepším případě přichází stát o pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, jakož i o pojistné na zdravotní pojištění (omezuje-li poživatel částečného invalidního důchodu

svoji výdělečnou činnost) a v horším případě přichází stát i o daně (jsou-li výdělečné aktivity poživatelé částečně směřovány do tzv. šedé ekonomiky).

Porovnávání výše dosahovaných příjmů ve srovnání s výší průměrných příjmů dosahovaných v poměrně dlouhém období před vznikem částečné invalidity nevyovídá nic o tom, k jaké ztrátě příjmů dochází v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Výše dosahovaných příjmů nezáleží totiž pouze na úsilí poživatelé částečně invalidního důchodu, ale i na dalších okolnostech jakými jsou např. prosperita organizace u níž je zaměstnán. Jestliže tedy poživatel částečně invalidního důchodu, kterému zdravotní stav fakticky snižuje schopnost soustavné výdělečné činnosti o 50%, je zaměstnán v prosperující organizaci s polovičním úvazkem, jeho příjmy jsou sice vysoké, ale pokud by neměl zdravotní postižení, dosahoval by dvojnásobných příjmů. Naopak u pojištěnce, který dosahoval před přiznáním částečně invalidního důchodu vysokých příjmů a organizace posléze přestala prosperovat, dochází k výraznému poklesu příjmů i přesto, že výše jeho příjmu odpovídá příjmům stejně kvalifikovaných zdravých pracovníků této organizace.

Při ztrátě zmíněného „lukrativního“ výdělku (zhoršený zdravotní stav, ztráta zaměstnání, hůře placená práce atd.) se tento občan až do další kontrolní prověrky dostává do velmi tíživé sociální situace, neboť nemá příjem a ani mu nenáleží výplata částečně invalidního důchodu, a upadá tak do sociální sítě. Přitom je třeba vzít v úvahu, že při úplné ztrátě zaměstnání si poživatelé částečně invalidního důchodu velmi těžko hledají přiměřené pracovní uplatnění.

Při obdobné definici částečné invalidity a plné invalidity u občanů, u nichž poklesla schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33% je výše příjmů limitujícím faktorem pro výplatu důchodu a naopak u občanů, u nichž poklesla schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66%, neovlivňuje výše příjmů výplatu důchodu.

Současná právní úprava poškozují pojištěnce, kteří v důsledku celoživotní dlouhodobé praxe a dosaženého vzdělání dosáhli slušných příjmů. V jejich případě se často stává, že 66% srovnatelného vyměřovacího základu, při jehož přesažení se výše částečně důchodu upravuje, nedosahuje ani u 25 % příjmů dosahovaných v posledním období před vznikem částečné invalidity.

Pojištěnci si zpravidla regulují výši svých příjmů, aby nepřišli o výplatu částečně invalidního důchodu. Orgány sociálního zabezpečení na žádost vypočítávají poživatelům částečně invalidního důchodu výši výdělku, kterého mohou v příslušném kalendářním roce dosáhnout, aby jim byl částečný invalidní důchod vyplácen alespoň v poloviční výši. Lze konstatovat, že 80% poživatelů této dávky uvedené možnosti skutečně využívá.

Sledování výše příjmů diskriminuje poživatelé částečných invalidních důchodů oproti poživatelům plných invalidních důchodů, kterým náleží výplata tohoto důchodu bez ohledu na výši dosahovaných příjmů. V poslední době se již upustilo i od sledování příjmů u poživatelů starobních důchodů.

Stávající právní úprava ani nereaguje s dostatečnou pružností na změnu výše příjmů poživatelé částečně invalidního důchodu, takže v případě ztráty zaměstnání nebo výraznějšího poklesu příjmů lze částečný invalidní důchod začít vyplácet vždy až po uplynutí stanoveného ročního období od předchozího posuzování příjmů. V neposlední řadě je třeba pamatovat i na to, že vzhledem ke kurzu české měny k EURO by znamenalo zachování stávající právní úpravy i omezení práva této skupiny osob na volný pohyb, protože i poměrně nepatrný příjem dosažený v některém ze států EU by znamenal ztrátu nároku na výplatu částečně invalidního důchodu.

V přechodných ustanoveních se pamatuje na případy, kdy účinkem zrušovaných ustanovení zákona (§ 46 zák. č. 155/1995 Sb.) došlo v minulosti ke změně výše nebo zastavení výplaty částečného invalidního důchodu.

Navrhovaná úprava je v souladu s ústavním pořádkem ČR, mezinárodními smlouvami, kterými je ČR vázána a návrh je rovněž slučitelný s právem Evropských společenství.

Dopad na státní rozpočet je minimální s ohledem na počet krácených či odebraných částečných invalidních důchodů. Dá se naopak předpokládat, že bude kompenzován vyššími odvody z příjmů, které nebudou uměle omezovány na výši, která podle platné úpravy neznamena krácení či odebrání částečného invalidního důchodu. Na jiné veřejné rozpočty neklade návrh žádné nároky.

Část zvláštní:

K Čl. I

Tato část návrhu nově upravuje příslušné paragrafy zákona o důchodovém pojištění tak, aby nedocházelo k ověřování výše příjmů ve vztahu k výši částečného invalidního důchodu.

K Čl. II

V této části zákona se upravují příslušné paragrafy zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení ve vazbě na přijetí příslušné novely zákona o důchodovém pojištění.

K Čl. III

Přechodná ustanovení jsou navržena pro řešení situací, které nastanou před účinností tohoto návrhu zákona a je nutné je řešit podle platné úpravy.

K Čl. IV

Účinnost zákona se navrhuje 1. lednu 2006

Lubomír Suk, v.r.

Miloš Patera, v.r.

Lucie Talmanová, v.r.

Aleš Rozehnal, v.r.

Helena Mallotová, v.r.

Petr Krill, v.r.

Miloslav Kučera, v.r.

Jan Bauer, v.r.

Jiří Papež, v.r.

Tomáš Kladívko, v.r.

Jozef Kochan, v.r.

Veronika Nedvědová, v.r.

Pavel Suchánek, v.r.

Libor Ježek, v.r.

Zdeňka Horníková, v.r.

Pavel Hrnčíř, v.r.

**Úplné znění novelou dotčených ustanovení zákona č. 155/1995 Sb. ve
znění pozdějších předpisů s vyznačením navrhovaných změn**

HLAVA TŘETÍ
ČÁSTEČNÝ INVALIDNÍ DŮCHOD

Díl první
Podmínky nároku na částečný invalidní důchod

§ 43

Pojištěnec má nárok na částečný invalidní důchod, jestliže se stal částečně invalidním
a) a získal potřebnou dobu pojištění, nebo
b) následkem pracovního úrazu.

§ 44

(1) Pojištěnec je částečně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33 %. Ustanovení § 39 odst. 2 platí zde obdobně. Způsob posouzení a procentní míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanoví prováděcí předpis.

(2) Pojištěnec je částečně invalidní též tehdy, jestliže mu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav značně ztěžuje obecné životní podmínky. Okruh zdravotních postižení značně ztěžujících obecné životní podmínky stanoví prováděcí předpis.

(3) Potřebná doba pojištění pro nárok na částečný invalidní důchod se posuzuje podle § 40. Podmínka potřebné doby pojištění se považuje za splněnou, pokud bezprostředně před vznikem částečné invalidity byl pobírán plný invalidní důchod přiznaný podle § 42 odst. 1, popřípadě podle obdobných ustanovení předpisů platných před 1. lednem 1996.

Díl druhý
Výše částečného invalidního důchodu

§ 45

(1) Výše základní výměry částečného invalidního důchodu činí 1400 Kč měsíčně.

(2) Výše procentní výměry částečného invalidního důchodu činí za každý celý rok doby pojištění 0,75 % výpočtového základu měsíčně. Výše procentní výměry částečného invalidního důchodu činí nejméně 385 Kč měsíčně. Ustanovení § 33 odst. 2 věty druhé, § 34 odst. 1 věty druhé a § 41 odst. 3 platí zde obdobně. Vznikl-li nárok na částečný invalidní důchod s přihlédnutím k § 44 odst. 3 větě druhé, činí výše procentní výměry částečného invalidního důchodu polovinu procentní výměry uvedené v § 42 odst. 2 větě první.

(3) Ustanovení § 42 odst. 3 platí přiměřeně i pro výši částečného invalidního důchodu pojištěnce mladšího 28 let, který splnil podmínky nároku na částečný invalidní důchod, je-li tento důchod přiznáván před 18. rokem věku nebo je-li období od 18 let věku do vzniku nároku na částečný invalidní důchod kryto dobou pojištění nebo doba, která není kryta dobou pojištění, je kratší jednoho roku, s tím, že procentní výměra částečného invalidního důchodu činí polovinu procentní výměry uvedené v § 42 odst. 2 větě první.

(4) Ustanovení § 42 odst. 4 platí přiměřeně i pro výši částečného invalidního důchodu pojištěnce, který ke dni vzniku nároku na tento důchod získal aspoň 15 roků doby pojištění uvedené v § 11 a v § 13 odst. 1, s tím, že procentní výměra částečného invalidního důchodu činí polovinu procentní výměry uvedené v § 42 odst. 2 větě první.

Díl třetí
Souběh částečného invalidního důchodu
s příjmem z výdělečné činnosti

§ 46

~~(1) Jestliže průměrný měsíční příjem z výdělečné činnosti (§ 47) poživatele částečného invalidního důchodu~~

~~a) nepřesahuje 66 % pojištěncova srovnatelného vyměřovacího základu (§ 48), částečný invalidní důchod se vyplácí v plné výši,~~

~~b) je vyšší než 66 %, ale nepřesahuje 80 % pojištěncova srovnatelného vyměřovacího základu, částečný invalidní důchod se vyplácí ve výši poloviny základní výměry a poloviny procentní výměry,~~

~~c) přesahuje 80 % pojištěncova srovnatelného vyměřovacího základu, —částečný invalidní důchod se nevyplácí.~~

~~(2) Jestliže poživatel částečného invalidního důchodu je výdělečně činný v cizině, částečný invalidní důchod se po dobu této výdělečné činnosti nevyplácí.~~

~~(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nevztahuje na částečné invalidní důchody přiznané podle § 44 odst. 2. Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na pojištěnce, který dosáhl věku 65 let.~~

~~(4) Částečný invalidní důchod se však vyplácí v plné výši, jestliže úhrnný příjem z výdělečné činnosti za kalendářní rok uvedený v § 47 odst. 2 nepřesahuje dvanáctinásobek částky životního minima platné pro jednotlivce, který je poživatelem starobního důchodu, k 1. lednu kalendářního roku, za který se podle § 47 odst. 2 stanoví průměrný měsíční příjem z výdělečné činnosti. Předchází li rok přiznání částečného invalidního důchodu kalendářnímu roku, v němž se podle § 47 provádí kontrola pojištěncova průměrného měsíčního příjmu z výdělečné činnosti, upraví se dvanáctinásobek částky uvedené ve větě první úměrně počtu kalendářních dnů pobírání tohoto důchodu v kalendářním roce. Ustanovení odstavce 2 není přitom dotčeno.~~

~~22) § 3 odst. 2 písm. e) a § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 463/1991 Sb., o životním minimu.~~

§ 47

~~(1) Průměrný měsíční příjem z výdělečné činnosti se stanoví z úhrnu příjmů z výdělečné činnosti za období stanovené v odstavci 2 větě první; přitom se za příjem z výdělečné činnosti považuje vyměřovací základ pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona,17) a vylučují doby,~~

~~a) v nichž neměl pojištěnec příjem z výdělečné činnosti nebo pobíral dávky nemocenského pojištění (péče) nahrazující ušlý příjem, popřípadě trvaly důvody, které jsou podmínkou pro jejich poskytování,~~

~~b) kdy pojištěnec byl výdělečně činný v cizině,~~

~~c) před přiznáním částečného invalidního důchodu.~~

Jde-li však o mzdové nároky podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, zahrnují se do příjmu v kalendářním roce, v němž byly vyplaceny.

~~(2) Průměrný měsíční příjem z výdělečné činnosti se stanoví na základě přehledu o příjmech z výdělečné činnosti za předchozí kalendářní rok; pokud však byl částečný invalidní důchod přiznán ode dne spadajícího do období od 1. července do 31. prosince, berou se při prvním stanovení průměrného měsíčního příjmu z výdělečné činnosti po přiznání částečného invalidního důchodu v úvahu příjmy za kalendářní rok následující po kalendářním roce, v němž byl přiznán částečný invalidní důchod. Průměrný měsíční příjem z výdělečné činnosti se vypočte jako součin koeficientu 30,4167 a podílu úhrnu příjmů z výdělečné činnosti za období stanovené ve větě první a počtu kalendářních dnů připadajících na toto období; jsou-li v tomto období doby vyloučené podle odstavce 1 písm. a) až c), snižuje se o ně počet kalendářních dnů připadajících na toto období.~~

~~(3) Poživatel částečného invalidního důchodu je povinen do 10. dubna kalendářního roku předložit plátcí tohoto důchodu~~

~~a) přehled o příjmech v období uvedeném v odstavci 2, měl-li v tomto období pouze příjmy, které se pro účely daně z příjmů považují za příjmy ze závislé činnosti,23)~~

~~b) oznámení o tom, že v období uvedeném v odstavci 2 měl příjmy dosažené výkonem samostatné výdělečné činnosti (§ 9 odst. 3),~~

~~—nebo~~

~~c) oznámení o tom, že v období uvedeném v odstavci 2 neměl žádné příjmy z výdělečné činnosti.~~

~~(4) Poživatel částečného invalidního důchodu, který je povinen předložit oznámení podle odstavce 3 písm. b), je povinen předložit do 10. července plátcí důchodu přehled o příjmech v období uvedeném v odstavci 2 s uvedením, které příjmy jsou příjmy podle odstavce 3 písm. a) a které podle odstavce 3 písm. b).~~

~~(5) V přehledu podle odstavce 3 písm. a) a podle odstavce 4 se uvádějí též doby uvedené v odstavci 1 písm. a) až c), a podává-li se přehled podle odstavce 4, též výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů ze samostatné výdělečné činnosti (§ 10 odst. 1 věta druhá).~~

~~(6) Výplata částečného invalidního důchodu se podle § 46 odst. 1 písm. c) zastaví nebo výše částečného invalidního důchodu se podle § 46 odst. 1 písm. b) upraví od splátky částečného invalidního důchodu splatné v druhém kalendářním měsíci po kalendářním~~

~~měsíci, v němž byl poživatel tohoto důchodu povinen předložit přehled podle odstavce 3 nebo 4.~~

~~(7) Byla-li výše částečného invalidního důchodu upravena podle § 46 odst. 1 písm. b), upraví se výše částečného invalidního důchodu podle § 46 odst. 1 písm. a) od splátky tohoto důchodu splatné v druhém kalendářním měsíci po kalendářním měsíci, v němž byl poživatel tohoto důchodu povinen předložit přehled podle odstavce 3 nebo 4.~~

~~(8) Byla-li výplata částečného invalidního důchodu zastavena podle § 46 odst. 1 písm. c), obnoví se výplata tohoto důchodu ve výši podle § 46 odst. 1 písm. a) nebo b) na základě předložení přehledu podle odstavce 3 písm. a) nebo odstavce 4, a to od splátky důchodu uvedené v odstavci 7.~~

~~(9) Ustanovení odstavců 3 až 5 neplatí pro poživatele částečného invalidního důchodu přiznaného ode dne spadajícího do období od 1. července do 31. prosince předchozího kalendářního roku.~~

17) Zákon ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

23) § 6 zákona ČNR č. 586/1992 Sb., ve znění zákona ČNR č. 35/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 259/1994 Sb. a zákona č. 149/1995 Sb.

§ 48

~~(1) Srovnatelný vyměřovací základ pojištěnce je osobní vyměřovací základ, z něhož byl částečný invalidní důchod vyměřen, vynásobený koeficientem stanoveným jako podíl, v jehož čitateli je součin všeobecného vyměřovacího základu (§ 17 odst. 2) za kalendářní rok o tři roky předcházející roku, v němž se podle § 47 provádí kontrola pojištěnceva průměrného měsíčního příjmu z výdělečné činnosti, a přepočítacího koeficientu (§ 17 odst. 4) pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu, a ve jmenovateli je všeobecný vyměřovací základ za předposlední rok rozhodného období (§ 18). Pokud rozhodné období nečiní aspoň dva kalendářní roky, postupuje se podle věty první s tím, že ve jmenovateli je všeobecný vyměřovací základ za kalendářní rok o dva roky předcházející kalendářnímu roku, v němž byl přiznán částečný invalidní důchod. Pokud pojištěnce před přiznáním částečného invalidního důchodu měl nárok na plný invalidní nebo částečný invalidní důchod a při přiznání částečného invalidního důchodu se vycházelo z vyměřovacího základu, z něhož byl vyměřen dřívější plný invalidní nebo částečný invalidní důchod, vychází se pro účely věty první z rozhodného období stanoveného pro vyměření dřívějšího plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu; pokud však rozhodné období, z něhož byl vyměřen dřívější důchod, nečinilo aspoň dva kalendářní roky, postupuje se obdobně podle věty druhé s tím, že místo kalendářního roku, v němž byl přiznán částečný invalidní důchod, se bere v úvahu kalendářní rok, v němž byl přiznán tento dřívější důchod.~~

~~(2) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně v případě, že důchod byl vyměřen z průměrného měsíčního výdělku podle předpisů platných před 1. lednem 1996; rozhodující je přitom průměrný měsíční výdělek neomezený podle § 12 odst. 6 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, nebo podle obdobných ustanovení předchozích předpisů o sociálním zabezpečení, a rozhodné období podle těchto předpisů, z něhož byl tento průměrný měsíční výdělek zjištěn.~~

~~(3) Nebyl-li částečný invalidní důchod vyměřen z výpočtového základu ani z průměrného měsíčního výdělku podle předpisů platných před 1. lednem 1996, považuje se v těchto případech za osobní vyměřovací základ všeobecný vyměřovací základ za kalendářní rok o dva roky předcházející kalendářnímu roku, v němž byl přiznán částečný invalidní důchod; pokud měl pojištěnec před přiznáním částečného invalidního důchodu nárok na plný invalidní důchod, platí zde přiměřeně ustanovení odstavce 1 věty třetí.~~

HLAVA ŠESTÁ SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O DŮCHODECH

Díl první Nárok na důchod a jeho výplatu

§ 56

(1) Zjistí-li se, že

- a) nárok na důchod nebo na jeho výplatu zanikl, důchod se odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen,
- b) důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, nejvýše však tři roky nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení,
- c) důchod byl přiznán nebo je vyplácen ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byl přiznán nebo se vyplácí neprávem, důchod se sníží nebo odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen,
- d) se změnila skutečnosti rozhodné pro výši důchodu nebo pro nárok na jeho výplatu, postupuje se obdobně podle ustanovení písmene b) nebo c).

(2) Byla-li výplata plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu zastavena pro nedostavení se pojištěnce ke kontrolní lékařské prohlídce nebo nepodrobení se vyšetření zdravotního stavu a zjistí-li se, že pojištěnec přestal být plně nebo částečně invalidním již před zastavením výplaty důchodu, tento důchod nenáleží ode dne zastavení jeho výplaty. Zjistí-li se, že pojištěnec přestal být plně nebo částečně invalidním až po zastavení výplaty důchodu, důchod nenáleží ode dne, kterým pojištěnec přestal být plně nebo částečně invalidním.

~~(3) Jestliže poživatel částečného invalidního důchodu nepředložil přehled podle § 47 odst. 3 nebo 4 nebo oznámení podle § 47 odst. 3 do konce kalendářního měsíce, v kterém měl tento doklad nejpozději předložit, výplata částečného invalidního důchodu se zastaví od splátky důchodu splatné v druhém kalendářním měsíci po kalendářním měsíci, v němž byl poživatel tohoto důchodu povinen předložit přehled podle § 47 odst. 3 nebo 4. Výplata částečného invalidního důchodu nenáleží od splátky důchodu uvedené v předchozí větě, jde-li o případ uvedený v § 46 odst. 1 písm. c), nebo se od této splátky upraví podle § 46 odst. 1 písm. b).~~

(4) (3) Zanikl-li nárok na důchod nebo jeho výplatu, popřípadě část výplaty, pro přiznání jiného důchodu, zúčtují se částky jiného důchodu náležející ode dne jeho přiznání s částkami dosavadního důchodu vyplacenými za tutéž dobu.

5) (4) Po zjištění výše vyměřovacího základu pro pojistné u osob samostatně výdělečně činných podle skutečného příjmu ze samostatné výdělečné činnosti se výše důchodu přepočte se zřetelem k výši tohoto vyměřovacího základu, a to ode dne přiznání důchodu; byl-li důchod vyplácen ve vyšší nebo nižší výměře, než náleží po tomto přepočtu, vyplácené částky důchodu se zúčtují s částkami důchodu náležejícími v nové výši.

§ 59

(1) Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu starobního, plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu a na výplatu vdovského nebo vdoveckého důchodu anebo sirotčího důchodu, vyplácí se nejvyšší důchod v plné výši (§ 4 odst. 2 věta první) a z ostatních důchodů se vyplácí polovina procentní výměry, nestanoví-li se jinak v odstavci 2 nebo 3. Podle předchozí věty se postupuje obdobně, jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu vdovského nebo vdoveckého důchodu a sirotčího důchodu. Je-li výše několika důchodů stejná, krátí se podle věty první nejdříve sirotčí důchod a poté vdovský nebo vdovecký důchod. Má-li oboustranně osiřelé dítě nárok na dva sirotčí důchody, vyplácí se vyšší sirotčí důchod v plné výši (§ 4 odst. 2 věta první) a nižší sirotčí důchod se vyplácí ve výši procentní výměry; je-li výše obou sirotčích důchodů stejná, vyplácí se jeden sirotčí důchod v plné výši a druhý sirotčí důchod ve výši procentní výměry. Má-li oboustranně osiřelé dítě nárok na dva sirotčí důchody, považuje se pro účely vět první až třetí za sirotčí důchod úhrn sirotčích důchodů po úpravě podle věty čtvrté.

(2) Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu starobního důchodu zvýšeného za dobu výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na tento důchod (§ 34 odst. 2, § 35 odst. 2 a § 36 odst. 2) a na výplatu vdovského nebo vdoveckého důchodu, odečte se pro účely posouzení výše důchodů z procentní výměry starobního důchodu zvýšení za dobu výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na tento důchod, a je-li zbylá část procentní výměry starobního důchodu nižší než procentní výměra vdovského nebo vdoveckého důchodu, vyplácí se vdovský nebo vdovecký důchod v plné výši (§ 4 odst. 2 věta první) a starobní důchod se vyplácí ve výši zvýšení tohoto důchodu za dobu výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na tento důchod a jedné poloviny zbylé části procentní výměry.

~~(3) Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu částečného invalidního důchodu v případě uvedeném v § 46 odst. 1 písm. b) a vdovského nebo vdoveckého důchodu anebo sirotčího důchodu, vyplácí se~~
a) ~~částečný invalidní důchod ve výši jedné čtvrtiny procentní výměry a vdovský nebo vdovecký důchod anebo sirotčí důchod se vyplácí v plné výši (§ 4 odst. 2 věta první), je-li částečný invalidní důchod bez úpravy podle § 46 odst. 1 písm. b) nižší než vdovský nebo vdovecký důchod anebo sirotčí důchod, nebo~~
b) ~~částečný invalidní důchod ve výši poloviny procentní výměry a vdovský nebo vdovecký anebo sirotčí důchod se vyplácí ve výši poloviny procentní výměry a plné základní výměry, je-li částečný invalidní důchod bez úpravy podle § 46 odst. 1 písm. b) vyšší než vdovský nebo vdovecký důchod anebo sirotčí důchod; jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu částečného invalidního důchodu v případě uvedeném v § 46 odst. 1 písm. b) a vdovského nebo vdoveckého důchodu a sirotčího důchodu, stanoví se výše vdovského nebo vdoveckého důchodu a sirotčího důchodu nejdříve podle odstavce 1 věty druhé.~~

Úplné znění novelou dotčených ustanovení zákona č. 582/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů s vyznačením navrhovaných změn

HLAVA DRUHÁ

Úkoly organizací při provádění důchodového pojištění

§ 41

Hlášení o zaměstnávání důchodců

(1) Organizace má povinnost ohlásit, vstoupí-li k ní do zaměstnání poživatel starobního, plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu; jde-li však o poživatele starobního důchodu, má organizace tuto povinnost jen v případech, kdy poživatel starobního důchodu podle předpisů o důchodovém pojištění nesplňuje podmínky pro výplatu tohoto důchodu při výkonu výdělečné činnosti.⁵⁷⁾

(2) Hlášení o zaměstnávání důchodců musí obsahovat příjmení, jméno, rodné číslo, pod kterým je vyplácena dávka důchodového pojištění, místo trvalého pobytu občana, den, kdy došlo ke vstupu do zaměstnání, popřípadě kdy nastala jiná skutečnost zakládající ohlašovací povinnost, a druh důchodu.

(3) Jde-li o poživatele důchodu vypláceného orgány ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti, musí hlášení obsahovat též číslo rozhodnutí o přiznání důchodu.

(4) Organizace má povinnost odeslat hlášení orgánu, který je příslušný rozhodovat o dávce. Jde-li však o poživatele plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu, zasílá organizace hlášení okresní správě sociálního zabezpečení příslušné podle místa trvalého pobytu poživatele důchodu do 8 dnů od vstupu do zaměstnání. Hlášení týkající se poživatelů důchodů vyplácených orgány ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti je organizace povinna odeslat tomu orgánu, který vyplácí důchod.

(5) Předložením evidenčního listu podle § 39 není splněna povinnost uložená organizaci v odstavcích 1 až 3.

(6) Organizace jsou povinny podávat hlášení na tiskopisech vydaných orgány sociálního zabezpečení.

57) § 37 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 42

~~— Organizace jsou povinny potvrdit poživateli částečného invalidního důchodu na jeho žádost dobu trvání výdělečné činnosti, výši vyměřovacího základu pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, dobu pobírání dávek nemocenského~~

~~pojištění (péče) nahrazující ušlý příjem a další údaje potřebné pro plnění povinnosti uvedené v § 53 odst. 3.~~

§ 43

Věznice vedou evidenční listy za osoby ve výkonu trestu odnětí svobody a ve vazbě po dobu, po kterou jsou tyto osoby účastny důchodového pojištění. Pro vedení evidence a podávání hlášení o osobách uvedených ve větě první platí obdobně ustanovení § 37 odst. 1, § 38, 39, § 39a odst. 1 a 6 a § 41.

HLAVA TŘETÍ

Povinnosti občanů v důchodovém pojištění

§ 53

(1) Příjemce dávky důchodového pojištění, který byl orgánem sociálního zabezpečení podle § 12 vyzván, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku důchodového pojištění, její výši nebo výplatu, je povinen výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy, nestanovil-li orgán sociálního zabezpečení lhůtu delší.

(2) Příjemce dávky důchodového pojištění podmíněné nepříznivým zdravotním stavem, jakož i žadatel o tuto dávku a občan, který je uznán za osobu zdravotně znevýhodněnou, popřípadě občan, který žádá o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou, který byl vyzván orgánem sociálního zabezpečení podle § 12, aby se podrobil vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření, je povinen této výzvě vyhovět.

~~—(3) Poživatel částečného invalidního důchodu je povinen předkládat plátcí důchodu ve stanovených lhůtách přehled o příjmech podle § 47 zákona o důchodovém pojištění na předepsaných tiskopisech.~~

(4) **(3)** Při nesplnění povinností uvedených v odstavcích 1 a 2 může být výplata důchodu z důchodového pojištění zastavena, jestliže příjemce dávky byl ve výzvě na tento následek upozorněn. ~~; při nesplnění povinností uvedených v odstavci 3 může být výplata částečného invalidního důchodu zastavena vždy.~~

